Věc C-525/20

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

19. října 2020

Předkládající soud:

Conseil d'État (Francie)

Datum předkládacího rozhodnutí:

14. října 2020

Navrhovatel:

Sdružení France Nature Environnement

Odpůrci:

Premier ministre

Ministre de la Transition écologique et solidaire

CONSEIL D'ETAT (Státní rada, Francie)

rozhodující

ve sporu

[*omissis*]

FRANCE NATURE ENVIRONNEMENT

[*omissis*]

S ohledem na níže popsané řízení:

V rámci návrhu zapsaného do rejstříku kanceláře pro spornou agendu Conseil d'État (Státní rada) dne 1. dubna 2019 a repliky zapsané do rejstříku uvedené kanceláře dne 22. září 2020 se sdružení France Nature Environnement domáhá, aby Conseil d'État (Státní rada):

PRACOVNÍ DOKUMENT

1°) zrušila z důvodu překročení pravomoci décret n° 2018-847 du 4 octobre 2018 (nařízení č. 2018-847 ze dne 4. října 2018) v rozsahu, v němž ve svém článku 7 stanoví, že „za účelem posouzení slučitelnosti programů a správních rozhodnutí uvedených v oddílu XI článku L. 212-1 s cílem zamezit zhoršení jakosti vod, který je uveden v bodě 4 oddílu IV téhož článku, se přihlíží k opatřením, jejichž účelem je zabránit a omezit zhoršování jakosti vod, a nepřihlíží se k dočasným krátkodobým dopadům, které nemají dlouhodobé důsledky“, jakož i implicitní rozhodnutí, které vyplynulo z odmítnutí vyhovět návrhu uvedeného sdružení na zrušení těchto ustanovení;

2°) případně předložila Soudnímu dvoru Evropské unie žádost o rozhodnutí o předběžné otázce za účelem určení, zda členský stát postupoval v souladu s čl. 4 odst. 6 směrnice 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, pokud ve své právní úpravě stanovil, že se při posuzování slučitelnosti programů a správních rozhodnutí přijatých v oblasti vodní politiky s cílem zamezit zhoršení jakosti vod podle čl. 4 odst. 1 této směrnice nepřihlíží k dočasným krátkodobým dopadům, které nemají dlouhodobé důsledky;

[*omissis*] [*omissis*]

Tvrdí, že napadené nařízení je v rozsahu, v němž ve svém článku 7 stanoví, že se při posuzování slučitelnosti programů a správních rozhodnutí s cílem zamezit zhoršování jakosti vod nezohledňují dočasné krátkodobé dopady, které nemají dlouhodobé důsledky, v rozporu se směrnicí 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, zejména s jejím čl. 4 odst. 1, který zakazuje jakékoli zhoršení stavu vodních útvarů bez ohledu na to, zda se jedná o zhoršení dočasné nebo dlouhodobé.

Ministre de la transition écologique et solidaire (ministryně pro ekologickou a solidární transformaci) ve své odpovědi zapsané do rejstříku soudu dne 11. června 2020 navrhuje, aby byl předmětný návrh zamítnut. Tvrdí, že uplatněný důvod je neopodstatněný.

[*omissis*]

S přihlédnutím k:

– směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000;

– code de l’environnement (zákon o životním prostředí);

– décret n° 2005-475 du 16 mai 2005 (nařízení č. 2005-475 ze dne 16. května 2005);

– rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 1. července 2015 ve věci C-461/13;

[*omissis*]

PRACOVNÍ DOKUMENT

Vzhledem k následujícímu:

1. Sdružení France Nature Environnement (FNE) se v rámci svého návrhu domáhá z důvodu překročení pravomoci zrušení nařízení ze dne 4. října 2018 v rozsahu, v němž toto nařízení v článku 7 stanoví, že se k článku R. 212-13 zákona o životním prostředí doplňuje poslední pododstavec obsahující následující text: „nepřihlíží se k dočasným krátkodobým dopadům, které nemají dlouhodobé důsledky“, jakož i implicitního rozhodnutí, které vyplynulo z toho, že Premier ministre (předseda vlády) zamítl návrh tohoto sdružení na zrušení těchto ustanovení, přičemž tvrdí, že tato ustanovení odporují cílům směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky, a zejména jejímu článku 4, jelikož vylučují, aby správní orgán při posuzování slučitelnosti programů a správních rozhodnutí s cílem zamezit zhoršování jakosti vod, který je stanoven zákonem, zohlednil jejich dočasné krátkodobé dopady, které nemají dlouhodobé důsledky.

2. Podle čl. 4 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 platí, že při uskutečňování programů opatření uvedených v plánech povodí pro povrchové vody členské státy „*i) provedou potřebná opatření k zamezení zhoršení stavu všech útvarů povrchových vod s výhradou uplatnění odstavců 6 a 7 a aniž je dotčen odstavec 8; ii) členské státy zajistí ochranu, zlepšení stavu a obnovu všech útvarů povrchových vod, s ohledem na ustanovení bodu iii) pro umělé a silně ovlivněné vodní útvary, s cílem dosáhnout dobrého stavu povrchových vod nejpozději do 15 let ode dne vstupu této směrnice v platnost, v souladu s ustanoveními podle přílohy V, s výhradou prodloužení lhůty podle odstavce 4 a uplatnění odstavců 5, 6 a 7 a aniž je dotčen odstavec 8; iii) členské státy zajistí ochranu a zlepšení stavu všech umělých a silně ovlivněných vodních útvarů s cílem dosáhnout dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu povrchových vod nejpozději do 15 let ode dne vstupu této směrnice v platnost, v souladu s ustanoveními podle přílohy V, s výhradou prodloužení lhůty podle odstavce 4 a uplatnění odstavců 5, 6 a 7 a aniž je dotčen odstavec 8; […]*“. V rozsudku Bund fur Umwelt und Naturschutz Deutschland e. V. proti Bundesrepublik Deutschland (C-461/13) ze dne 1. července 2015 Soudní dvůr Evropské unie upřesnil pojem „zhoršení stavu vodního útvaru“, když uvedl, že čl. 4 odst. 1 písm. a) body i) až iii) směrnice 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 „musí být vykládán v tom smyslu, že členské státy jsou povinny – s výhradou udělení výjimky – odmítnout schválení konkrétního projektu, pokud může vést ke zhoršení stavu útvaru povrchové vody nebo pokud ohrožuje dosažení dobrého stavu povrchových vod či dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu takových vod ke dni stanovenému touto směrnicí“.

3. Odstavce 6 a 7 článku 4 dotčené směrnice nicméně stanoví dvě výjimky. V odstavci 6 je uvedeno, že: „*Dočasné zhoršení stavu vodních útvarů není porušením požadavků této směrnice, pokud je výsledkem okolností přírodní povahy nebo vyšší moci, které jsou výjimečné nebo nemohly být rozumně předpokládány, zejména extrémních povodní a déletrvajících suchých období, nebo důsledkem okolností způsobených haváriemi, které nebylo možné rozumně*

PRACOVNÍ DOKUMENT

předvídat“ a doplňuje k této výjimce pět kumulativních podmínek. V odstavci 7 je uvedeno, že členské státy neporuší zmíněnou směrnici, pokud „*nedosažení dobrého stavu podzemních vod, dobrého ekologického stavu nebo případně dobrého ekologického potenciálu nebo neúspěch při předcházení zhoršování stavu útvaru povrchové nebo podzemní vody jsou důsledkem nových změn fyzikálních poměrů v útvaru povrchové vody nebo změn hladin útvarů podzemních vod*“, nebo „*neúspěch při zamezení zhoršování stavu útvaru povrchové vody z velmi dobrého na dobrý je důsledkem nových trvalých činností, které souvisejí s lidským rozvojem*“ a jsou splněny čtyři kumulativní podmínky.

4. Ze směrnice ze dne 23. října 2000 tedy vyplývá, že cíl spočívající v zamezení zhoršování jakosti povrchových vod musí členské státy vést k tomu, aby odmítly schválení konkrétního projektu, pokud může vést ke zhoršení stavu útvaru povrchové vody nebo pokud ohrožuje dosažení dobrého stavu povrchových vod či dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu takových vod ke dni stanovenému touto směrnicí, s výhradou výjimek stanovených v čl. 4 odst. 6 a 7 této směrnice.

5. Podle oddílu IV článku L. 212-1 zákona o životním prostředí přijatého k provedení této směrnice je zamezení zhoršování jakosti vod jedním z cílů souvisejících s jakostí a množstvím vod, které vymezují hlavní schémata pro využití vody a hospodaření s vodou, přičemž oddíl XI téhož článku stanoví, že programy a správní rozhodnutí v oblasti vodní politiky musí být slučitelné s ustanoveními těchto schémat nebo s nimi musí být uvedeny do souladu.

6. Ministryně pro ekologickou transformaci v odpovědi předložené Conseil d’État (Státní rada) tvrdí, že ustanovení článku 7 napadeného nařízení, která zpochybňuje žalující sdružení, nespadají pod výjimku týkající se dočasného zhoršení stavu vodních útvarů podle čl. 4 odst. 6 dotčené směrnice, které musí být výsledkem okolností přírodní povahy nebo vyšší moci, jež byla provedena článkem 22 décret du 16 mai 2005 relatif aux schémas directeurs d’aménagement et de gestion des eaux (nařízení ze dne 16. května 2005 o hlavních schématech pro využití vody a hospodaření s vodou) a kodifikována v článku R. 212-24 zákona o životním prostředí, nýbrž pod výjimku stanovenou v čl. 4 odst. 7, která z oblasti porušení dotyčné směrnice vylučuje zhoršení stavu vodního útvaru v důsledku nových trvalých činností, které souvisejí s lidským rozvojem, a to tehdy, jsou-li kumulativně splněny čtyři podmínky. V tomto ohledu předkládá dokument vypracovaný příslušnými správními orgány členských států Unie a Komise v prosinci 2017, nadepsaný „Common implementation strategy for the water framework direct and the floods directive“, ve kterém je uvedeno, že pokud takové činnosti mají na stav vodního útvaru pouze krátkodobý dočasný dopad, který nemá pro tento stav dlouhodobé důsledky, může být předmětná činnost povolena, aniž se na toto povolení vztahují kumulativní podmínky stanovené v čl. 4 odst. 7 směrnice.

7. Za těchto podmínek závisí odpověď na důvod návrhu vznesený žalujícím sdružením, který vychází z porušení článku 4 směrnice ze dne 23. října 2000, na

PRACOVNÍ DOKUMENT

otázce, zda s ohledem na cíl spočívající v zamezení zhoršování jakosti povrchových vod, na jehož základě členské státy musí kromě situace, kdy je udělena výjimka, odmítnout schválení konkrétního projektu, pokud může vést ke zhoršení stavu útvaru povrchové vody nebo pokud ohrožuje dosažení dobrého stavu povrchových vod či dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu takových vod, nemusí správní orgán přihlédnout k dočasným krátkodobým dopadům programů a projektů podléhajících jeho schválení, které nemají dlouhodobé důsledky, a je-li třeba odpovědět na tuto otázku kladně, za jakých podmínek a v jakých mezích.

8. Vzhledem k tomu, že tato otázka vyvolává závažné obtíže při výkladu práva Evropské unie, je třeba předložit Soudnímu dvoru Evropské unie žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie a do doby, než Soudní dvůr rozhodne, řízení o předmětném návrhu přerušit.

ROZHODLA TAKTO:

[*omissis*] Řízení o návrhu sdružení France Nature Environnement se přerušuje do doby, než Soudní dvůr Evropské unie rozhodne o následujících otázkách:

– Musí být článek 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 vykládán v tom smyslu, že členským státům umožňuje, aby při schvalování programu nebo projektu nezohlednily jejich dočasné krátkodobé dopady na stav povrchových vod, které nemají dlouhodobé důsledky?

– V případě kladné odpovědi, jaké podmínky by tyto programy a projekty měly splňovat ve smyslu článku 4 uvedené směrnice a zejména jeho odstavců 6 a 7?

[*omissis*] [*omissis*]

PRACOVNÍ DOKUMENT